Διορθώσεις βιβλίων Εθνικής.

338

Αθήναιον
1879 σ. 491.

Βιβλιοκρισία.

« Οι γονείς και τα τέκνα, ή περί εθνικής αγωγής. Λόγος βραβευθείς υπό της Διορθωτικής των Αθηναίων Φιλοτίμου Κ. Καρυοφύλλη. Αθήνησι 1878. σ. 16ο σ. 131.

Το πρόβλημα τούτο, το οποίον ο βραβευθείς λόγος εκλαμβάνει, δεν αποτελεί ακόμη τώρα ζήτημα ζωτικόν εις τον τόπον μας· αλλά προ πολλού ήδη ήρχισαν να γίνωνται περί αυτού σοβαραί παρατηρήσεις, και ολίγον κατ' ολίγον να διαμορφώνηται η γνώμη των ανθρώπων. Ο συγγραφεύς λοιπόν του βραβευθέντος λόγου δεν έκαμε τίποτε άλλο παρά να συστηματοποιήση τας ιδέας, τας οποίας ήδη πολλοί εκ των ημετέρων είχον σχηματίσει περί του σκοπού της εθνικής αγωγής, και να τας εκθέση εν τάξει και μεθόδω. Ο λόγος του είναι διηρημένος εις τρία μέρη. Εν τω πρώτω εξετάζει τα κύρια χαρακτηριστικά του Έλληνος· εν τω δευτέρω ομιλεί περί της αγωγής, ήτις πρέπει να δοθή εις τον Έλληνα· και εν τω τρίτω τέλος εξετάζει τα μέσα, δι' ων η αγωγή αύτη πρέπει να δοθή. Ο συγγραφεύς, ως φαίνεται εκ των ανωτέρω, ηθέλησε να δώση εις τον λόγον του την μορφήν πραγματείας· αλλ' ουδέποτε ήτο δυνατόν να γίνη τούτο, διότι ο λόγος ούτος ανεγνώσθη εν δημοσίω συνεδριάσει της Διορθωτικής των Αθηναίων, και ως εκ τούτου έπρεπε να έχη τον χαρακτήρα λόγου εκφωνηθέντος, ουχί δε πραγματείας γραφείσης εν τω γραφείω. Ο συγγραφεύς λοιπόν, ως φαίνεται εκ των ανωτέρω, ηθέλησε να δώση εις τον λόγον του την μορφήν πραγματείας· αλλ' ουδέποτε ήτο δυνατόν να γίνη τούτο, διότι ο λόγος ούτος ανεγνώσθη εν δημοσίω συνεδριάσει της Διορθωτικής των Αθηναίων, και ως εκ τούτου έπρεπε να έχη τον χαρακτήρα λόγου εκφωνηθέντος, ουχί δε πραγματείας γραφείσης εν τω γραφείω.

1879 Βλάσιος Σκορδέλης. Σ. Ιενήμαχος.



μεταξύ ίσως η χρόνος τῆς διηγηματικῆς. Εἰς τοῦτο δὲ ἐξελέξε
τὰ ἐν πρώτοις ἀγωνιστὴ τὸν ἐθνομάρτυρα Ρήγα, καὶ μὲ τὴν ἀ-
γάπη ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τοῦτον ἠθελήθη νὰ συμπεριλάβῃ
τὴν ἔκφρασιν ἐκείνου καθολικωτέρων τὸ ἔθνος ἡμῶν ἀπέ-
ναντι, φόβων καὶ ἐλπίδων ὡς πρὸς τὰ περιστατικὰ ἡμέρας νε-
ωτέρας συμβάματα. Δεξιῶς δὲ ἐνύφανε τῷ διηγηματικῷ τὰ
τε παλαιότερα καὶ τὰ σημερινὰ τῶν ἡμετέρων βίων πρά-
γματα· σκέψεις, κρίσεις, ἀρετὰς καὶ κακίας καὶ ἰδιω-
τικὰ μετὰ δημοσίας σοκιμίας τῶν καθ' ἀγρὸν βίων καὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν,
ἱκανῶς σοφῶς νὰ ἐχωρίσθη τὸ [illegible] λεγόμενα τὴν ἐξυπ-
νοτέρων ἅμα καὶ ἱστορικῶν [illegible] μετὰ μέτρου συ-
[illegible] ἀναγνώστης νὰ ἀπο-
δέχηται ἀπροσκόπτως [illegible]
[illegible] μόνον μέρη [illegible] ἐξῆς ἐλήφθησαν
ἐκ τῶν ἀκριβῶς ἀπαθανατισθεισῶν χρονικῶν τῶν, τὰ δὲ πρῶτα μέ-
ρη τῆς διηγηματικῆς ἀπεθήσαν ἀγνῶτα ἐθνικὰ καὶ εὐκαταλή-
πτα εἰς ἡμᾶς. Εἰκάζομεν δὲ νὰ τύχῃ ἀναγνώστου πολλοῦ
τὸ βιβλίον καὶ ὄχι μόνον παίδων καὶ ἐφήβων ἐκαλέρου τὸ φύλον, ἀλ-
λὰ μᾶλλον γονέων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀρμόζει καὶ ἐν τῷ προλόγῳ ἀρ-
μόζει λέγεται. Βεβαιούμεν δὲ αὐτῷ, ὅτι δέξονται εὐχαρίστως ἐν αὐτῷ πολλὰ
τὰ πρακτικῶς χρήσιμα, ὅσα δὲν εὑρίσκονται συνήθως ἐν τοῖς
τῶν ἄλλων τοιούτων βιβλίοις. Τὸ δὲ γλωσσικὸν αὐτοῦ ὑφος σῆμερον ὀλίγον ἀπηρχαιωμένον
λέξεων καὶ ἰδιωμάτων ἔχει καθόλου καλὸν καὶ καταλληλοτάτην τὴν ποιητικὴν μελέτην
δὲ καὶ φυσικότητος καὶ εὐπρεπείας τῶν ἐν τῇ ψυχῇ." Σ. Α. Κ.

Σ. Δ. Κουμανούδης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ